

[Honoré.]

naliserings eller ekspropriation males på væggen.

Har VS virkelig overvejet, sådan som hr. Ninn-Hansen nævnte, de erstatningskrav, der ville blive rejst, dersom Danmark tabte en voldgiftssag? Har VS overvejet, hvor lang en forsinkelse af efterforskning og udvinding af naturgas og olie en retssag – en tabt eller en vunden retssag – og derefter en ny bevillingshaver ville have medført?

Vel. Problemkomplekset blev jo afklaret. Vi traf en afgørelse i sommer, og jeg ser ingen grund til at ændre den. Vi ved, hvad vi har, og hr. Wilhjelms har ikke kunnet påvise, hvad vi eventuelt ville få.

Jeg kan derfor ikke støtte forslaget, som jeg mener hører hjemme i udvalget for forretningsordenen.

Hb Nørlund (DKP):

Jeg synes, det må forbavse, at man vil sige, at tinget har taget stilling til alt i forbindelse med udviklingen på de her områder, al den stund handelsministeriets erklæring om resultatet af de sidste forhandlinger er dateret den 15. juli. Men jeg synes også, det er bemærkelsesværdigt, at man fra ordførernes side stort set har holdt sig til de formelle grunde i hele denne sag.

Her er tale om en ny blomst i den krans af højst mærkelige begivenheder, der præger statens forhold til landets undergrund. Det er i sig selv et mageløst kapitel i Danmarks indtræden i monopolkapitalismens tidsalder. Det begyndte allerede før krigen med aftaler under de ejendommeligste omstændigheder. Det er ikke blevet mere pynteligt i den nyere tid. Tværtimod.

Her tænker jeg naturligvis især på det skandaløse udsalg af Nordsøbundens naturrigdomme, som afholdtes i 1962. Det blev kaldt en eneretsbevilling til A. P. Møller, og der blev svinget med små dannebrogsslag, for det er nationens rare klenodie, som pressen er blevet opdraget til at behandle dette kyniske stormonopol som – det har man jo også kunnet opleve demonstreret af forskellige ordførere her.

Retighederne til olie, naturgas og andet blev overantvordet monopoliet på skandaløst fordelagtige vilkår, og uden at røre en finger så man til, da størstedelen af koncessionen få år efter blev solgt videre til forskellige af de 7 søstre – disse multinationale oliegi-ganter, som ikke

mindst under den såkaldte oliekrise viste, hvordan de er klar til at sætte tommeskruerne på for at hive ekstra profit ud af landet og folket.

Kommunisterne har gennem årene brugt alle anledninger til at rejse kravet om ophævelse af denne skændige og skadelige koncession, og derfor vil vi også benytte den lejlighed, der herved er givet. I en tid, hvor nødvendigheden af en nationalisering af hele energisektoren trænger sig mere og mere på, vil vi naturligvis også støtte det foreliggende forslag, som ganske vist er mindre vidtgående, men går i den rigtige retning.

Når det gælder olie og andre energikilder, så støder man i den moderne kapitalismes verden altid hurtigt og hårdt på de mest hårdhændede monopolers magt, dem, hvorom J. O. Krag for nogle årtier siden sagde, at de i deres bestyrelseslokaler træffer mere vidtgående beslutninger end nogen regering nogen sinde kommer til. Det er åbenbart et eksempel på dette forhold, som handelsministeren er kommet ud for, da han sidste år med den mest indlysende baggrund drog i ledning for i det mindste at få frigjort naturgasudvindingen fra den koncession, der var misligholdt af monopolerne, hvilket tilsynet kunne fastslå. Det kunne jo påvise, at forpligtelserne vedrørende udvinding af naturgas var tilsidesat, og at der foregik ufor-svarlig afbrænding af gasser, ligesom tilsynet kunne påvise andre misforhold. Det er meget rørende, når hr. Ninn-Hansen her står op og siger, at man skal overholde aftaler. Men regeringen lovede dengang, at nu skulle der i hvert fald på dette område sikres samfundsindseende. Der blev i december 1975 dannet et særligt undergrundsudvalg, som vores parti ganske vist ikke havde det privilegium at deltage i, selv om ministeren havde proklameret, at det skulle sikre, at der blev fuld offentlighed om sagen, sådan at perspektiverne i denne kunne indgå i den almindelige energipolitiske debat.

Men da ministeren i sommer vendte tilbage fra de søsterlige forhandlinger, så var det i en tilstand af forpjusning, som ikke var til at tage fejl af. Ikke noget samfundsindseende. Koncessionen forlængedes for, som det hed, at skaffe A. P. Møller arbejdsro. Hvis monopolerne gad finde noget, så skulle de forpligte sig til forhandlinger med den danske stat. Formentlig forhandlinger af samme art som dem, man lige havde været udsat for. Og monopolerne skulle efter eget valg tilbagegive de arealer, som der ikke var nogen interesse i. Det